

Inatsisartunut ilaasortaq
Naaja H. Nathanielsen
Inuit Ataqtigijt

Tusagassiutinut tapiissutit pillugit § 37 naapertorlugu Naaja H. Nathanielsen-imit apeqquteqaammut 180/2015-imut akissut

03-08-2015
Sagsnr. 2015 - 6747
Dok. nr. 786883

Naalakkersuisut sinnerlugit apeqquteqaatit matuma ataani akissuteqarfigisakka qujassutigaakka.

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Apeqqutinut 1-imut aamma 2-mut akissutissat Naalakkersuisut siulittaasuata Kim Kielsen-ip Naalakkersuisoqarfianit pissarsiarineqarput, apeqqutit pappialaatinut nalilersuinernullu Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit suliarineqarsimasunut tunngasuummata.

1.

Naalakkersuisut 'illup iluani' tusagassiutinut tapiissutinut naliliisitsisimaneranut saqqummiussinissaannut inatsisitigut arlaannaatigulluunniit akornutissaqarpa? Paasisimasakka naapertorlugit 'illup iluani' allakkiat saqqummiunneqarnissaannut inerteqqutiginnittunik malitarisassaqaanngilaq. Pingaartumik pisamut paasisaqqartoqarusunera avataaniillu soqutiginittoqarnera eqqarsaatigissagaanni.

Akissut:

Ilumoorpoq aalajangersagaqaanngimmat inerteqquteqartumik pappialaatit uani suliani pineqartutut ittut saqqummiunneqarsinnaanerannik inerteqquteqartunik. Tassanngaaniit isigalugu inatsisitigut akornutissaqaanngilaq Naalakkersuisut illup iluani nalilersuinernik tamanut saqqummiussinissaannut, tunngavilersukkamik pissutissaqarnersoq inatsisitigullu tunngavissaqarnersoq taamani 2014-imi Naalakkersuisuusut taamani tusagassiutinut tapiissuteqarnissamik itigartitsisimanerannut atatillugu. Tamannalu annersumik oqaaseqarfigineqarpoq kingusinnerusukkut apeqqutit akissuteqarfigineqarneranni.

Soorlu Naalakkersuisut § 37 naapertorlugu illit apeqquteqaatinnut nr. 152/2015-imut akissutaanni ersittoq, illup iluani inatsisitigut nalilersuisoqarnikuuvoq tunngavissaqqartoq inatsisinillu eqqortitsinerusoq taamani Naalakkersuisuusut 2014-imi itigartitsimmata piffissami taamani pineqartumi tusagassiutinut tapiissuteqarnissamut.

Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu illit § 37 naapertorlugu apeqquteqaatigisannut nr. 152/2015-imut akissutaasoq suliamut tamakkiisumik isiginninnerusutut nalilerpaat, Naalakkersuisut apeqqutinut saqqummiunneqartunut atatillugu tunngavilersormassuk

inatsisitigut pisussaaffeqartoqarsimanngitsoq tapiissutinik pinngitsoorani tunniussinissamut.

Soorlu illit § 37 naapertorlugu apeqquteqaatinnut nr. 152/2015-imut akissummi nalunaarneqartoq Naalakkersuisut imaaliinnarlutik tunngavissaqartinnigilaat § 37 naapertorlugu apeqqummut akissummi illup iluani pappialaatinik ilanngussinissaq.

2.

Maannakkut Naalakkersuisut Naalakkersuisuusimasullu aalajangiussaannut inatsisitigut naliliineq tunngaviliisoq kia suliarisimavaa?

Akissut:

Inatsisitigut naliliineq, inatsisinik eqqortitsinerunersoq pissusissamisoortumillu periaaseqarnerusoq taamani Naalakkersuisut itigartitsimmata, 2014-imi tusagassiutinut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaammut, oqaatigineqareersutut Naalakkersuisut illit § 37 naapertorlugu apeqquteqaatinnut 152/2015-imut akissummini oqaatigisaattut Naalakkersuisut allaffeqarfianni suliaavoq.

Apeqqutinnut 1-imut tunngatillugu akissummi oqaatigineqareersunut naapertuuttumik Naalakkersuisut pisussaasutut isiginngillat inuit ataasiakkaat imaluunniit immikkoortortat saqqummiussallugit, akissutigineqartup inatsisit naapertorlugit pissusissamisoortumillu aalajangiinerusimanera pillugu, taamani Naalakkersuisusut 2014-imi aalaja-ngernerannut atatillugu.

Innersuussutigissavakkalu apeqqummut 1-imut atatillugu siuliani akissutigisakka.

3.

Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu missingersuutininut ilanngussat missingersuutaappat (vejledende)? Naalakkersuisut missingersuutininut ilanngussat missingersuutitit isigippatigit tamanna itisileqqussavara, uangami Missingersuutitit inatsisip § 12-anut oqaaseqaatit ima paasivara tassa missingersuutininut ilanngussat missingersuutitit isigineqassanngitsut¹.

Akissut:

Naalakkersuisut tamatumunnga atatillugu ataatsimut isigisumik apeqqutit assigisaannut siusinnerusukkat akissutigineqartut innersuutissavaat.

Tamatumunnga itisilerlutigu ilisimatitsissutigineqassaaq, aningaasartuutissanut missingersuusiortarnermut inatsimmi § 11, imm. 2 aamma 3-mi aalajangersarneqarmat, aningaasanut inatsisip inatsisitut oqaasertai aningaasaliissutinut takussutissiamik ilaqarmata, ukiumi aningaasaliiffiusumi aningaasaliissutinik kontonut pingaarnikkaartumik takutitsisunik, tamatumalu saniatigut ukiumi aningaasaliiffiusumi oqaasertaliussanik imaqarluni. Tamatumunngalu illuatungiliuttumik eqikkarneqarsinnaavoq aningaasaliinissamut allakkiat aningaasanut inatsimmi oqaasertat ilaginngimmatigit. Tamanna aamma paasineqarsinnaavoq aningaasartuutissanut missingersuusiortarnermut inatsimmi § 12, imm. 1-imi, tassani

aalajangersarneqarmat, aningaasanut inatsit inatsisitut oqaasertaliuussaasunut nassuiaatinik imaqartoq. Nassuiaatit tamakkua ilaat ilitersuutituunerusoq naleqarput. Tamanna atuuppoq naammassisanut takussutissianut, suliassaqarfiit akimorlugit naammassisanut takussutissianut aamma kontonut pingaarnernut atatillugu takussutissianut, takuuk § 12, imm. 2.

Aningaasaliissutissianut missingersuusianut ilaatitat pillugit § 12, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq, nassuiaatit aningaasaliissutissianik imaqartut oqaasertaliuussanullu nassuiaatinik, tassanilu ersarissumik nalunaarneqartartut aningaasaliissutissianut tunngaviusut, nassuiaatitullu oqaasertaliuussat. Tamanna ilallugu missingersuusiortarnermut inatsimmi § 13, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq, nassuiaatit aningaasaliissutissianik imaqartut aningaasaliinissamut tunngaviusunik allaaserinnittuusartut, kontonut pingaarnernut atatillugu. Tamatumannгалu nalilerneqarsinnaavoq nassuiaatit aningaasaliissutissianik imaqartut ilitersuutaannaangitsut. Siusinnerusukkut akissutaasumi aamma nalunaarneqareersutut nassuiaatit aningaasaliissutissianik imaqartut aamma aningaasanut inatsimmut oqaasertaliuussat qanoq paasineqarnissaannut nalilersuinermi ilaatinneqarsinnaammata, kisiannili nassuiaatit aningaasaliissutissianik imaqartut kisimiillutik aningaasaliinermi tunngaviunngimmata.

Soorlu § 37 naapertorlugu apeqqummut akissutinni 152/2015-imi nalunaarneqartoq, taamani Naalakkersuisuusut pingaarnertut aalajangersakkat allatut oqimaalutarlugit aalajangersimasinnaagaluarput tapiissutit tunniunneqassasut, aningaasaliissutissianut nassuiaatit tunngavigalugit. Uanga pissutsit pineqartut assigisaannik atugassaqarfiusumi piunasaqaatit atugassaritinneqartut allatut tunngavilersimassagaluarpakka, aningaasaliissutissianut nassuiaatit pineqartut pingaarnertut siunertarisaat isiginiarlugu. Tamanna, naak aningaasaliissutissianut nassuiaatit namminneq immikkut inatsisaanngikkaluartut, taamaattumillu siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut inatsisitugut pinngitsoorani pisussaaffeqanngikkaluartoq tapiissutinik tunniussinissamut.

Ungalu tunngavissatigut naliliinera isiginialuarlugu, taava pissutsit imaapput, soorlu § 37 naapertorlugu apeqqummut akissutinni 152/2015-imi nalunaarneqareersutut, kingumoortumik aningaasaliissutinik iluarsisuteqarnissamut pisussaaffeqanngilaq, taamani Naalakkersuisuusut aalajangererat inatsisinik unioqutitsinertut isigineqanngimmat. Suliaq 2015-imut Aningaasanut Inatsisip akuersissutigineqarnerani ilisimaneqareermat, ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut kingumoortumik aningaasaliissutinik tunniussinissaq naapertuutissanngilaq ilassutitut aningaasaliissuteqartarnermut Inatsisartut Inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-immersoq, Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutissianut missingersuusiortarnerat pillugu inatsimmi § 28, imm. 2-mi aalajangersakkanut tamanna naapertuutissanngimmat, taamaattumillu uanga takusinnaanngilara suliame uani annertunerusumik iliuseqaqqinnissara.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nivi Olsen